

نگاهی به سامانه جامع گمرکی و انقلابی که در کشور ایجاد کرد

به طوری که همه سازمان ها را پشت سر گذاشته است. سازمانی پیشرو شده که در دنیا حرفی برای گفتن دارد. در میان گمرکات دنیا به لحاظ سرعت در نوآوری و هماهنگی حائز رتبه شده و در میان دستگاہهای اجرایی به لحاظ سرعت در کار پیشروترین . علاوه بر اینکه به کمک بودجه دولت آمده، خاری شده در چشم قاچاق چی های قدر. آمار کشفیات سه سال گذشته با یک دهه گذشته برابری می کند. ارقامی که همه را شگفت زده کرده است. همه این اتفاق ها در سایه یک اصلاحات ساختاری است. اصلاحاتی که می توان آن را انقلاب گمرکی خواند.

هنوز از آن روزها که مدیریت ریسک در گمرک سه مسیر قرمز، زرد و سبز داشت، زمان زیادی نمی گذرد. قرمز مربوط به بررسی فیزیکی محصولات بود، مسیر زرد بررسی اسناد و مسیر سبز به این معنای بود که نیاز به کنترل ندارد.

حالا با اجرای طرح سامانه جامع گمرکی، رنگ ها جای خود را به اعداد داده اند. مسیر یک، دو و سه. عددهایی که در مرحله بعد برای تجار مفاهیم آسان تری هم خواهد گرفت. به زودی هم قرار است آنچه که امروز در قالب سامانه جامع گمرکی با استفاده از یک سایت ثبت سفارش انجام شود، با آپ های ساده روی گوشی های موبایل بنشینند. به این ترتیب کار آنقدر آسان می شود که بازرگانان همزمان با خواندن گروههای مورد علاقه شان در تلگرام یا آپ های دیگر با سوئیچ کردن به آپ دیگر در گوشی موبایل، به راحتی کالای مورد نظرشان را ثبت سفارش کنند و از همان طریق مسیر ورود و خروج کالایشان را ببینند. اتفاقی که هرگز تا پیش از این به ذهن کسی خطور نمی کرد.

رنگ هایی که عدد شدند

کار با سامانه جامع گمرکی برای بازرگانان بسیار ساده است. مسیری که قبلا سبز قدیم بود و تنها با کنترل های نامحسوس انجام میشد، به مسیر شماره یک تغییر شکل داده؛ کار کنترل نامحسوس از این مسیر با بررسی کارت های بازرگانی انجام می شود. بررسی اطلاعات از بازرسی کالا تا کارت بازرگانی در کوتاه ترین زمان ممکن انجام میشوند. آنطور که بررسی ها نشان می دهد در حال حاضر 50 درصد اظهارنامه های گمرکی در این مسیر بررسی می شوند که در گذشته فقط دو درصد ثبت سفارش ها در این مسیر انجام می شد .

زرد، جای عدد 2 نشسته است؛ این مسیر دوم است. در این مرحله از کار کنترل کامل و در عین حال بررسی انسانی اسناد و در عین حال بررسی انسانی فیزیکی کالا انجام می شود. اگرچه کنترل‌های الکترونیکی سر جایش هست، اما تفاوت این تغییر با گذشته اینجاست که سرعت بالا رفته است. در این مسیر است که دست قاچاقچی‌ها به اصطلاح رو می شود. خیلی از کشف‌های مواد مخدر یا همان کانتینر‌هایی که سال قبل خبر کشف آنها منتشر شد، از این مسیر نمایان شد.

گمرک الکترونیک مقابل آنها که کارت‌های بازرگانی یک بار مصرف یا کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای داشتند، درست همینجا ایستاد. البته این اتفاق در سایه هماهنگی با سازمان‌های نظارتی مرتبط، سبب شده تا کنترل‌های دقیق‌تر و اثربخش شود. هرچند که مسئولان گمرک می گویند، هنوز تا 100 درصد آرمانی فاصله دارند، اما تحولات آنقدر سریع است که در کنار این سرعت ایرادات هم به سرعت در حال رفع شدن است. حتماً آنهایی که دنبال دورزدن قانون‌ها هستند، دیگر راهی پیدا نمی کنند که قاچاق کنند یا از روش‌های غیرمعمول برای تجارت استفاده کنند، پس ابراز نارضایتی می کنند.

درآمدهایی که رکورد زد

سعید لیلز کارشناس مسایل اقتصادی می گوید: «درآمدهای گمرکی با اصلاحاتی که در سه سال و نیم گذشته انجام شده، کمک بزرگی به بودجه عمومی دولت کرده که این عامل تحول بسیار بزرگی برای اقتصاد ایران بوده است.»

گمرک ایران در دولت یازدهم توانست رکورد درآمدهای گمرکی را بشکند و در سال ۱۳۹۵ بیشترین درآمد گمرکی را نسبت به سال‌های اخیر کسب کند، به طوری که عملکرد درآمدی گمرک در زمینه حقوق ورودی در سال گذشته بالغ بر ۱۸۱ هزار میلیارد ریال شد. عددی که نسبت به مدت مشابه سال قبل از رشد ۶۱ درصدی حکایت دارد.

این مقدار درآمد با احتساب عوارض وصولی سایر سازمانها و مالیات بر ارزش افزوده به بیش از ۳۳۰ هزار میلیارد ریال می رسد. به جز کمکی که گمرک به بودجه عمومی دولت کرده، صیانت از جامعه و اقتصاد کشور را هم همزمان پیش برده است. گمرک علاوه بر آسان سازی تجارت، آرامشی در میان مردم ایجاد کرده که وقتی کالایی می‌خرند، خیال‌شان راحت است که استانداردهای لازم را دارد. چون می دانند، کالایی که گمرک ترخیص می کند، استانداردهای بهداشتی و ایمنی را پاس کرده است.

